

فرانسه: کرسی شورای امنیت را واگذار نمی‌کنیم

دولت فرانسه روز چهارشنبه گزارش روزنامه انگلیسی دیلی تلگراف را مبنی بر اینکه در تدارک ترک کرسی دائم خود در شورای امنیت سازمان ملل به نفع اتحادیه اروپاست، تکذیب کرد. پیش از این روزنامه دیلی تلگراف به نقل از یک عضو پارلمان اروپا گزارش داده بود فرانسه مبادله کرسی شورای امنیت را در ازای حمایت سایر اعضای اتحادیه اروپایی از ارتش اروپا و اصلاح شیوه‌ای که این اتحادیه سیاست خارجی خود را تدوین می‌کند، در نظر می‌گیرد.

بر آیند سخنان سران کشورها در هفتادو ششمین نشست مجمع عمومی سازمان ملل حاکی از شکاف وچنددستگی شدیددر نظام بین‌الملل است

سازمان ضعیف ملل!

گروه بین‌الملل: هفتادوششمین نشست مجمع عمومی سازمان ملل متحد در حالی از روز سه‌شنبه ۲۰ شهریور (۲۱ سپتامبر) در مقر این سازمان در نیویورک آغاز شد که برخی روسا و نمایندگان کشورها به دلیل شیوع پاندمی و محدودیت‌های کرونایی به صورت غیرحضوری در این نشست سخنرانی کردند.
با این حال مهم‌ترین موضوعاتی که در این دور از نشست بر سخنرانی‌ها و مذاکرات سایه انداخته بود، بحث تقابل آمریکا و چین در شرق آسیا بود. در کنار این مساله موضوعاتی نظیر مذاکرات ایران و غرب و تشدید اختلافات اتحادیه اروپایی بویژه فرانسه با آمریکا و انگلیس پررنگ بود. در این میان نگرانی‌ها از تشدید تنش‌های امنیتی به حدی است که «آنتونیو گوترش» دبیرکل سازمان ملل در سخنرانی افتتاحیه هفتادوششمین نشست مجمع عمومی سازمان ملل درباره خطرات ناشی از رقابت «قدرت‌های بزرگ» بین چین و آمریکا هشدار داد و گفت می‌ترسد جهان به سمت ۲ مجموعه مختلف قوانین اقتصادی، تجاری، مالی و تکنولوژیک و ۲ رویکرد متفاوت در توسعه هوش مصنوعی حرکت کند و در نهایت خطر ۲ استراتژی نظامی و ژئوپلیتیک متفاوت وجود دارد.

یک سوم سران کشورها به دلیل شیوع کرونا به صورت ویدئویی در مجمع عمومی سخنرانی کردند.

■ دبیرکل سازمان ملل: در لبه پر تگاه قرار داریم
«آنتونیو گوترش» دبیرکل سازمان ملل متحد خطاب به رهبران جهان در نیویورک، از آنها خواست در برابر چالش‌های فاجعه‌باری که جهان با آن مواجه است، بیدار شوند. وی در سخنرانی افتتاحیه هفتادوششمین نشست مجمع عمومی سازمان ملل متحد گفت جامعه بین‌الملل با «بزرگ‌ترین آیشمار بحران در طول عمر ما» روبه‌رو است.
گوترش گفت: ما در لبه پر تگاه قرار داریم و در مسیر نادرستی حرکت می‌کنیم. جهان ما هرگز بیش از این مورد تهدید یا تجزیه قرار نگرفته بود. همه‌گیری کرونا نابرابری‌های آشکار بزرگی دارد. بحران آب و هوا این سیاره را درگیر کرده است. آشوب از افغانستان تا نیویی تا یمن و فراتر از آن، آرامش را ناکام گذاشته است. موج بی‌اعتمادی و اطلاعات غلط مردم را قاطبی کرده و جوامع را فلج می‌کند. حقوق بشر زیر رگبار است و علم

[لغو نشست آمریکا با متحدان اروپایی]

مقام‌های آمریکایی اعلام کردند نشستی که قرار بود بین ایالات متحده و متحدان اروپایی‌اش از جمله فرانسه در حاشیه اجلاس مجمع عمومی سازمان ملل در نیویورک برگزار شود، به‌علت مسائلم مربوط به برنامه‌ریزی لغو شده است. بر اساس این گزارش، لغو نشست مذکور در حالی است که روابط آمریکا و فرانسه به علت لغو قرارداد زیردریایی فرانسه با استرالیا بشدت تنشست شده است. این یکی از تنشست‌هایی بود که قرار بود وزرای خارجه آمریکا و فرانسه به طور مشترک در آن شرکت کنند. ژان لوئوردیان وزیر خارجه فرانسه در اظهاراتی گفته است: «دولت جو بایدن سیاست‌های یکجانبه‌گروا یانه، وحشیانه و غیر قابل پیش‌بینی ترامپ را همچنان ادامه می‌دهد».
بر این اساس مقام‌های وزارت خارجه آمریکا اعلام کردند نشستی که قرار بود بین ایالات متحده، فرانسه، آلمان و بریتانیا برگزار شود، لغو شده است ولی نگفتند آیا لغو این نشست از نباطی با قرارداد زیر دریایی داشته است یا نه.

یادداشت

برهام پور رمضان[❗]: با به وجود آمدن فضای جنگ سرد در قرن گذشته میان ۲ قدرت وقت جامعه بین‌الملل یعنی ایالات متحده آمریکا و اتحاد جماهیر شوروی، هر یک از کشورها در بلوک خود با همیمانان خویش دست به دادوستد مالی زدند که همین امر سبب شد بازیگر مهمی به نام سیاست نیز به این عرصه وارد شود. به این ترتیب با روندی فزاینده، سیاست در جامعه بین‌الملل جایگاه خود را به دیپلماسی داد. از این رو از دل دادوستد ساده میان دولت‌های هر بلوک، مفهومی شگرف به نام دیپلماسی اقتصادی به وجود آمد.

با پایان جنگ سرد و همچنین فروپاشی شوروی، مفاهیم نوینی همچون جهانی شدن یا به عرصه‌های مطالعاتی در کرسی‌های علمی گذاشت و خود را در ابعاد مهمی همچون اقتصاد، سیاست و فرهنگ به جهانبان عرضه کرد. از آنجا که اقتصاد بازیگر مهمی در عصر جهانی شدن است، کمک شایانی به ایجاد مفهومی نوین در کرسی‌های مطالعاتی از منظر تئوریک می‌کند که امروز در معنای نوین، از آن به عنوان دیپلماسی اقتصادی یاد می‌کنیم. دیپلماسی اقتصادی در ساده‌ترین معنای خود این است که سیاست به کمک اقتصاد بیاید تا فضای اقتصادی کشور را به کمک سیاست خارجی توسعه گرا به سر منزل مقصود برساند.

در ایران نیز این مساله به کرسی‌های مطالعاتی در مراکز

کنیم».
بایدن ضمن پرداختن به برجام و ادعاهای همیشگی درباره چین مدعی شد ایالات متحده دنبال به راه انداختن جنگ سردی دیگر در دنیا نیست و آماده تعامل با همه کشورهای دنیاست. او گفت: «ایالات متحده آماده همکاری با هر کشوری است که قدم بردارد و به دنبال حل و فصل مسالمت‌آمیز چالش‌های مشترک باشد. رئیس‌جمهور آمریکا مدعی شد کشورش بعد از اتمام جنگ در افغانستان دورانی از «دیپلماسی مستمر» را آغاز کرده است. رئیس‌جمهور آمریکا درباره رژیم صهیونیستی هم اظهارنظر کرد و گفت همچنان راهکار ۲ دولتی را بهترین راهکار برای حل‌وفصل تنش‌ها میان این رژیم با فلسطینی‌ها می‌داند.

■ تحریم نشست مجمع عمومی سازمان ملل توسط پوتین
در پی عدم تأیید واکسن «اسپوتنیک وی» به عنوان واکسن قابل قبول کرونا از سوی سازمان بهداشت جهانی، پوتین قرار نیست در مجمع عمومی سازمان ملل شرکت کند. خبرگزاری رویترز در این باره نوشت منابع متعددی تأیید کردند ولادیمیر پوتین، رئیس‌جمهوری روسیه قرار نیست برای شرکت در مجمع عمومی سازمان ملل به نیویورک سفر کند؛ شریکت‌کنندگان در این نشست باید حداقل یک دوز از واکسن کرونا را زده باشند.
دیمیتری پسکوف، سخنگوی کرملین نیز روز دوشنبه گفته بود هنوز مشخص نیست آیا پوتین به صورت مجازی در این نشست شرکت می‌کند یا خیر اما یکسری منابع نزدیک اعلام کردند علت حضور نیافتن پوتین در مجمع عمومی، امتناع سازمان بهداشت جهانی از تأیید واکسن روسی «اسپوتنیک وی» است که تنها واکسن در دسترس در روسیه است.

■ آلمان به دنبال بررسی تحولات غرب آسیا و شمال آفریقا
وزیر خارجه آلمان اعلام کرد: در نشست مجمع عمومی سازمان ملل به موضوعاتی مانند ایران، برجام و لیبی خواهیم پرداخت. هایکو ماس گفت: ما به وضعیت افغانستان، تحولات مثبت در لیبی، برجام و ایران خواهیم پرداخت. همچنین ماس درباره افغانستان گفت: ما به مواضع مشترک در قبال طالبان نیاز داریم. آنچه تا کنون دیده‌ایم، از جمله تشکیل دولتی فاقد مشارکت همه اقوام و زبان، ناامیدکننده بوده است.

[تظاهرات ضد آمریکایی مقابل سازمان ملل؛ دخالت‌های نظامی را خاتمه دهید]

دهها معترض در نخستین روز برگزاری هفتادوششمین مجمع عمومی سازمان ملل مقابل مقر این سازمان در شهر نیویورک تجمع کردند و خواستار آن شدند که آمریکا به دخالت‌های نظامی خود در سراسر جهان پایان دهد. به گزارش خبرگزاری «اسپوتنیک»، این تجمع در حالی آغاز شد که «جو بایدن» رئیس‌جمهور آمریکا برای سخنرانی به سالن اجتماعات وارد شد و معترضان خواستار توقف استفاده از نیروی نظامی و توقف استفاده از حملات هواییماهای بدون سرنشین شدند. این تظاهرات مقابل مقر سازمان ملل با نظارت پلیس آغاز شد. معترضان تابلوهایی با عناوین «حملات هواییماهای بدون سرنشین کودکان را می‌کشد» و همچنین «بجازه دهدید افغان‌ها و هائیتیبایی‌ها وارد آمریکا شوند» در دستان خود داشتند. هفته گذشته، پنتاگون گزارش‌ها مبنی بر حمله هواییماهای بدون سرنشین خود در کابل و کشته شدن ۱۰ غیرنظامی که ۷ نفر از آنها کودک بودند را تأیید کرد. پدر دختر ۳ ساله افغانستانی که در حمله هواییماهای بدون سرنشین آمریکا کشته شد، گفته است عذرخواهی کافی نیست و واشنگتن باید قاتلان دخترش را مجازات کند.

دیپلماسی اقتصادی در پساشانگهای

سیاست‌گذاری خارجی اضافه شد اما اینکه چرا در این امر نتوانستیم به جایگاه واقعی خود برسیم، دلایل متعدد و متنوعی دارد که خود نیاز به بحثی مجزا دارد.

همواره پیوستن کشورهای

مختلف به سازمان‌ها و معاهدات بین‌المللی دارای پیامدهای مثبت و منفی برای کشورهای پیوست شده است که می‌تواند امنیت و منفعت ملی آنها را نیز دچار پیامدهای متفاوتی کند. آنچه در این یادداشت به دنبال آن هستیم این است که پیامدهای پیوستن جمهوری اسلامی ایران به سازمان همکاری شانگهای چیست.

ماجرای پیوستن ایران به این سازمان عمر سیاسی تقریباً زیادی دارد و تلاش‌های دولت‌های مختلف را شامل می‌شود.

جمهوری اسلامی ایران در سال‌های ۲۰۰۶ و ۲۰۱۵ نیز برای پیوستن به این سازمان درخواست‌هایی داده بود اما به دلیل شرایط روزه جامعه بین‌الملل، این خواسته پذیرفته نشد. این امر در حالی بود که کشور ایران به دلیل داشتن موقعیت خاص ژئوپلیتیک بدین معنا که دارای گذرگاه‌های متفاوت در مرزهای گوناگون شمال و جنوب است، برای مسیر ترانزیتی

پنجشنبه اول مهر ۱۴۰۰

وطن امروز | شماره ۳۳۱۱

[بین الملل]

دور دنیا

پیشروی برق آسای ارتش یمن در مأرب

منابع یمنی ظهر دیروز گزارش دادند ارتش و کمیته‌های مردمی یمن، شهرستان «حریب» در جنوب مأرب را تحت کنترل خود درآورد‌ه‌اند. پایگاه خبری «المشهد الیمنی» - همسو با دولت مستعفی یمن - در این باره گزارش داد ارتش صنعا پس از نبردی سنگین با نیروهای دولت مستعفی بر مرکز شهرستان حریب مسلط شده است. منابع میدانی به این وبگاه خبر دادند ارتش صنعا وارد شهرستان حریب شده و همچنان درگیری‌ها در اطراف قلعه راهبردی حریب ادامه دارد. این منابع تأکید کردند سقوط شهرستان حریب بشدت برای مرکز استان مأرب خطرناک است. پس از انتشار این گزارش، شبکه «الجزیره» خبر داد شهرستان حریب تحت کنترل کامل نیروهای ارتش یمن درآمده است. این گزارش در حالی منتشر شده است که منابع یمنی عصر سه‌شنبه خبر دادند ارتش صنعا موفق شده ۲ شهرستان راهبردی «بیحان» و «عین» در استان شیوه (جنوب مأرب) را تحت کنترل خود درآورد. هفته گذشته نیز نیروهای ارتش یمن ۲ شهرستان مهم «رحبه» و «ماهلیه» در استان مأرب را در قالب عملیات «النصر المبین» آزاد کردند؛ عملیاتی که پس از ماه‌ها رکود در منطقه، باعث پیشروی محسوسی از سوی نیروهای دولت صنعا شد. پیشروی نیروهای یمنی در استان شیوه در حالی است که «محمد عبدالسلام» سخنگوی جنبش انصارالله یمن ۱۶ شهر یورماه گفته بسود عملیات‌های نیروهای یمنی افزایش خواهد یافت. ۲۰ شهریور نیز سررتیب «یحیی سریع» سخنگوی نیروهای مسلح یمن با اشاره به سخنرانی اخیر سیدعبدالملک بدرالدین‌الحوثی، رهبر جنبش انصارالله درباره بازپس‌گیری تمام مناطق یمن، گفته بود ارتش یمن با رهبر انصارالله عهد بسته است که این سخن را عملی کند. نبرد آزادسازی استان مهم مأرب در شرق استان صنعا از سال گذشته میلادی آغاز شده و بیشتر مناطق و شهرهای آن تحت کنترل نیروهای صنعا درآمده است.

آخرین شبیه‌سازی انتخابات عراق با موفقیت انجام شد

کمتز از ۲۰ روز مانده به برگزاری انتخابات زودهنگام پارلمانی عراق آخرین مرحله شبیه‌سازی این انتخابات مهم با موفقیت در بغداد انجام شد. دفتر نخست وزیر عراق دیروز (چهارشنبه) با انتشار بیانیه‌ای اعلام کرد کمیسیون عالی مستقل انتخابات این کشور سومین و آخرین مرحله شبیه‌سازی انتخابات را با موفقیت برگزار کرد. بنا بر این بیانیه، «مصطفی الکاظمی» نخست‌وزیر عراق ششما بر سومین مرحله شبیه‌سازی انتخاباتی نظارت کرد که در مقر مرکزی کمیسیون عالی مستقل انتخابات این کشور برگزار شد. در این عملیات شبیه‌سازی، شرح کاملی از فرآیند رای‌گیری در روز انتخابات ارائه شد؛ انتخاباتی که قرار است دهم اکتبر آتی (۱۸ مهر) برگزار شود. دفتر نخست‌وزیری عراق تأکید کرد هدف از این شبیه‌سازی، برگزاری سالم انتخابات است، به نحوی که بتواند انتظارات مردم را برای آینده‌ای بهتر برآورده کرده و نتایج انتخابات، انعکاس حقیقی اراده ملت باشند. این بیانیه اذعان کرده‌است عملیات شبیه‌سازی با موفقیت و مطمئن بر گزار شد و این موفقیت پیام مهمی برای شهروندان و سیاستورن عراقی است مبنی بر اینکه دولت درصدد حل ایرادهای هر، در چند این اشکالات، کوچک باشد. نخست‌وزیر عراق در این بیانیه گفته است دولت درصدد تأمین همه الزامات مقرر مرکزی موفق انتخابات از نظر امنیتی یا پشتیبانی و دیگر الزامات کمیسیون عالی مستقل انتخابات است. همزمان، سخنگوی کمیسیون عالی مستقل انتخابات عراق نیز در بیانیه‌ای اعلام کرد رای‌گیری ساعت ۷ صبح روز دهم اکتبر (۱۸ مهرماه ۱۴۰۰) شروع شده و ساعت ۷ عصر همان روز به صورت الکترونیکی (خودکار) پایان می‌یابد و امکان تمدید زمان رای‌گیری وجود ندارد.

روسیه: هدف پیمان او کاس

پکن و مسکو است

رئیس شورای امنیت روسیه هشدار داد توافق نظامی اخیر آمریکا، انگلیس و استرالیا علاوه بر چین، اقدامی خصمانه علیه روسیه است. در حالی که واکنش‌های تند پاریس علیه توافق سه‌جانبه واشنگتن، لندن و کاتبرا همچنان خیزبراس است، یک مقام ارشد مسکو این توافق نظامی را اقدامی خصمانه علیه روسیه و چین خواند. بنا به گزارش رسانه‌های روس، «یکلای پاتروشف» رئیس شورای امنیت روسیه هشدار داد توافق نظامی آمریکا، انگلیس و استرالیا علاوه بر چین، اقدامی خصمانه علیه روسیه است. به گزارش راشا تودی، وی در مصاحبه با روزنامه «Argumenty i Fakty» اعلام کرد توافق جدید آمریکا و انگلیس با استرالیا برای استقرار زیردریایی‌های اتمی در اقیانوس آرام نه‌تنها اقدامی خصمانه علیه چین است، بلکه اقدامی خصمانه علیه روسیه هم محسوب می‌شود. به گفته رئیس شورای امنیت روسیه، توافق این ۳ کشور (موسوم به اوکاس) در نهایت باعث ایجاد یک بلوک نظامی جدید با هدف مهار و مقابله با روسیه و چین خواهد شد. نیکلای پاتروشف توافق واشگتن، لندن و کاتبرا را با پیمان گروه موسوم به «کواد» (آمریکا، هند، ژاپن و استرالیا) قیاس کرد و هدف آمریکایی‌ها از این توافق سه‌جانبه را تقویت مواضع واشنگتن در اقصی نقاط آسیا خواند. از نظر این مقام ارشد مسکو، این توافق سه‌جانبه در واقع یک «بلوک نظامی - سیاسی با یک شخصیت برجسته طرفدار آمریکا» است. وی تصریح کرد: «همین اخیرا یک بلوک نظامی دیگر در منطقه تشکیل شد؛ اوکاس آمریکایی - بریتانیایی - استرالیایی که اهداف مشابهی را دنبال می‌کند.» از نظر رئیس شورای امنیت روسیه، در نتیجه این توافق آمریکا و انگلیس دانش توسعه وب‌ه‌گاکرایی زیردریایی‌های اتمی را در اختیار استرالیا قرار می‌دهند و این موضوع، «تهدیدی برای کل ساختار امنیتی آسیا» است. پیش از این مقام‌های ارشد دولت چین هم بارها درباره توافق آمریکا و انگلیس با استرالیا برای ساختن زیردریایی اتمی هشدار داده و آن را عملی در جهت «شاعه سلاح اتمی» در منطقه خوانده بودند.